

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА
ПРАВА И ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОГ
Број: 000260460 2026 13410 002 000 051 001 14 001
Дана: 26.1.2026. године.
Булевар Михајла Пупина 2
Београд
ИДС

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
-Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова-
Александар Марковић, председник

Трг Николе Пашића 13
Београд

Поштовани,

У складу са чланом 229. Пословника Народне скупштине у прилогу дописа достављамо Информацију о раду Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог за период октобар – децембар 2025. године.

С поштовањем,

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА
ПРАВА И ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОГ

Број: 000260460 2026 13410 002 000 051 001 14 001

Дана: 26.01.2026. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

ИНФОРМАЦИЈА О РАДУ
МИНИСТАРСТВА ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА ПРАВА И ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОГ
за период октобар- децембар 2025. године

I ЗАКони и друга општа акта

Закон о родној равноправности

У извештајном периоду Уставни суд није донео коначно решење на основу достављених иницијатива за оцену неуставности Закона о родној равноправности и стога није дошло до промене статуса по том питању (Решење Уставног суда 1Уз-85/2021 од 27.06.2024).

II ПЛАНСКА ДОКУМЕНТА

Стратегија за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године

Решењем Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог од 26. новембра 2025. године образована је Радна група за израду текста Предлога измене и допуне (ревизије) Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године и Предлога акционог плана за 2026. и 2027. годину, у чији састав су, осим овог министарства укључени органи јавне власти који су носиоци мера или кључни партнери у спровођењу истих и то: Министарство привреде, Министарство правде, Министарство одбране, Министарство просвете, Министарство здравља, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство науке, технолошког развоја и иновација, Републички завод за статистику, Привредна комора Србије, Завод за унапређење образовања и васпитања, као и представници 9 организација цивилног друштва које су се пријавиле на Јавни позив за учешће у овој Радној групи. Радна група је први састанак одржала 17. децембра 2025. године. Подршку Министарству у реализацији састанака Радне групе пружа Мисија ОЕБС-а у Србији, као и Немачка организација за међународну сарадњу (ГИЗ) а планирано је да задатак на изради текста предлога наведена два документа буде реализован до краја првог квартала 2026. године.

Стратегија превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године

У извештајном периоду израђен је текст Предлога акционог плана за 2026. и 2027. годину за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године, који је у децембру 2025. године прошао кроз поступак јавних консултација путем портала е-Управа. С обзиром на то да није било сугестија нити примедба на текст Предлога акционог плана, документ је ради давања мишљења упућен органима који су предвиђени као носиоци активности или као партнери у реализацији активности. Усвајање Акционог плана планирано је за I квартал 2026. године, као и доношење Одлуке о изменама и допунама Стратегије.

Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године.

Акциони план за 2026. и 2027. годину за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године усвојен је на седници Владе одржаној 26. децембра 2025. године ("Сл. гласник РС", бр. 119/2025). Акциони план ближе разрађује циљеве и мере предметне Стратегије, а активности су усклађене са Познањском декларацијом партнера Западног Балкана о интеграцији Рома, препорукама Европске комисије против расизма и нетолеранције Савета Европе (ЕКРИ), као и Стратешким оквиром Европске уније за једнакост, укључивање и учешће Рома до 2030. године.

Стратегија за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији за период од 2022-2030. године

У сарадњи са Повереником за информације од јавног значаја и заштиту податка о личности, реализоване су три обуке на тему примене Закона о заштити података о личности, за запослене у органима државне управе и Аутономне покрајине Војводине, на којима је учешће узело 49 представника јавне управе, док је у он-лајн обукама за запослене у јединицама локалне самоуправе и представнике организације цивилног друштва, учешће је узело 158 учесника.

У циљу унапређења капацитета запослених у јединицама локалне самоуправе Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина је током четвртог квартала 2025. године реализовало сет акредитованих обука из Секторског програма континуираног стручног усавршавања запослених у јединицама локалне самоуправе (ЈЛС) за 2025. годину. Одржане су три обуке на тему „Финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења“, на којима је учествовало 77 запослених у ЈЛС и две на тему: „Сарадња са организацијама цивилног друштва“, на којима је учествовало 63 запослених лица у јединицама локалне самоуправе.

Нови плански документ из области остваривање права националних мањина

Настављен је рад на финализацији текста Нацрта акционог плана за остваривање права националних мањина. Експертска подршка за припрему овог документа обезбеђена је кроз пројекат „Промоција различитости и равноправности у Србији”, који је део заједничког програма Европске уније и Савета Европе „Horizontal Facility за Западни Балкан и Турску“.

Након одржаних састанака Посебне радне групе припремљен је Предлог акционог плана за остваривање права националних мањина за период 2026-2029. година. Предлог Акционог плана базиран је, између осталог, на препорукама из Петог мишења Саветодавног комитета Оквирне конвенције за заштиту националних мањина као и појединим препорукама Комитета експерата Европске повеље о регионалним или мањинским језицима.

У складу са Закључком Владе од 12. новембра 2025. године о тексту Предлога акционог плана спроведен је поступак јавне расправе у периоду од 14. новембра до 4. децембра 2025. године. Министарство се определило за комбиновани метод, тако да су учесници јавне расправе, поред могућности да доставе своје писане коментаре, имали могућност да своје предлоге, мишљења и сугестије изнесу непосредно, учешћем у дискусији током јавног слушања 25. новембра 2025. године у Београду.

Поменути текст Акционог плана прослеђен је Европској комисији 18. новембра 2025. године ради консултација. Међутим, Европска комисија се изјаснила да ће у координацији са Саветом Европе разматрати текст Акционог плана који буде ревидиран након завршетка поступка јавне расправе.

По окончању Јавне расправе, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог анализирано је све примедбе, предлоге и сугестије учесника у Јавној расправи и на основу тога сачињен је Извештај о спроведеној јавној расправи о Предлогу акционог плана, који је објављен на интернет страници Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог и на порталу е-Консултације.

У складу са захтевом Европске комисије, текст Предлога акционог плана припремљен након поступка јавне расправе, достављен је заједно са Извештајем о спроведеној јавној расправи Европској комисији 24. децембра 2025. године на мишљење. Имајући у виду наведено, рок за финализацију текста Акционог плана условљен је датумом добијања мишљења Европске комисије, јер ће се тек након тога припремити текст Акционог плана који ће бити упућен у даљу процедуру за његово усвајање.

III МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ / САРАДЊА

САРАДЊА СА УН МЕХАНИЗМИМА ЗА ЉУДСКА ПРАВА

Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака УН-а

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог сачинило је Четврти периодични извештај о примени Конвенције против тортуре и других сурових,

нељудских или понижавајућих казни или поступак, на основу прилога Министарства правде, Министарства унутрашњих послова, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства здравља, Министарства одбране, Министарства информисања, Министарства финансија (Управа за спречавање прања новца), Министарства спољних послова, Народне скупштине (Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова), Комесаријата за избеглице и миграције, Агенције за спречавање корупције, Државног правобранилаштва, Врховног суда, Врховног јавног тужилаштва, Вишег суда у Београду (Одељења за ратне злочине и Одељење за малолетнике), Јавног тужилаштва за ратне злочине, Високи савет судства, Високи савет тужилаштва и Правосудне академије и Заштитника грађана (НПМ).

Четврти периодични извештај о примени Конвенције против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака усвојен је на седници Владе која је одржана 30. децембра 2025. године (05 Број: 337-14763/2025).

Извештај је достављен Комитету против тортуре УН-а.

Конвенција о правима особа са инвалидитетом (CRPD)

Имајући у виду да су ажуриране информације о спровођењу 38 препорука Комитета за права особа са инвалидитетом у вези са Иницијалним извештајем Републике Србије о примени Конвенције о правима особа са инвалидитетом, који је достављен 2012, а представљен 2016. године, прелазна мерила у оквиру Поглавља 23 (означена као „критична“), Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је формирало, 29. октобра 2025. године, Радну групу за израду Нацрта извештаја о примени препорука Комитета за права особа са инвалидитетом.

На основу прилога за израду извештаја које су доставили сви надлежни ресори (осим Министарства финансија), коментара Заштитника грађана, Повереника за заштиту равноправности, Националне организације особа са инвалидитетом и других савеза и удружења особа са инвалидитетом, Министарство је у сарадњи са Институтом за упоредно право сачинило Нацрт извештаја са о степену испуњености препорука Комитета, који ће бити достављан Влади на информисање у првом квалалу 2026. године, а потом и представљен стручној и заинтересованој јавности.

Такође, извештавање о примени ове конвенције је обухваћено Поглављем 19 (Социјална политика и запошљавање) и Поглављем 22 (Регионална политика и координација структурних инструмената. Према доступним подацима о плану раду Комитета, Србија није уврштена у предстојећем периоду за достављање листе питања која би представљала основ за израду периодичног извештаја.

Конвенција о правима детета (CRC)

Комитет за права детета доставио је 5. децембра 2025. године Листу додатних питања (CRC/C/SRB/Q/4-5) у вези са представљањем Четвртог и петог периодичног извештаја Републике Србије о примени Конвенције о правима детета, односно ажурирање Извештаја и података о спровођењу 41 препоруке Комитета, који је Република Србија доставила 2022. године.

У очекивању потврде термина представљања Извештаја, а према програму заседања Комитета могуће представљање Извештаја је у мају или септембру 2026. године. Имајући у виду неубичајено кратак рок за достављање одговора, Министарство је формирало

Радну групу и одржао први састанк 22. децембра 2025. године као би се убрзао поступак израде Извештаја.

Рок за достављање Извештаја Комитету је 15. фебруар 2026. године. У том контексту, члановима Радне групе достављен је алтернативни извештај који је сачинила Коалиција за мониторинг права детета у Републици Србији. У изради Извештаја укључени су сви надлежни ресори свих нивоа и видова власти, као и Привредна комора Србије и Стална конференција градова и општина. Прелазна мерила у оквиру Поглавља 23 (основна права) обухватају праћење примене препорука Комитета за права детета које је од стране Европске комисије оцењено да спада међу „критичне тачке“ (critical gaps).

Конвенција УН о остваривању алиментационих захтева у иностранству

У Министарству, као посредничком органу у остваривању алиментационих захтева у иностранству, применом Конвенције УН (Њујорк, 20. јун 1956. године), у периоду од 1. октобра до 31. децембра 2025. године запремљена су четири нова алиментациона захтева из једне земље уговорнице (Швајцарска), тако да Министарство у својој евиденцији у има укупно 128 алиментационих захтева из 14 земаља уговорница Конвенције. У извештајном периоду упућено је и 10 обавештења иностраним отпремним органима, две ургенције и три дописа центрима за социјални рад у Републици Србији, као и пет захтева Министарству унутрашњих послова за лоцирање тренутног пребивалишта алиментационог дужника.

Током ревизије активних предмета, за 41 алиментационо потраживање започет је поступак добијања сагласности од иностраног отпремног органа за њихово окончање, од којих је током извештајног периода стигла потврда за један алиментациони захтев, што је укупно 19 заprimљених сагласности током прошле године. У вези са тим, упућено је 18 дописа центрима за социјални рад којим се обавештавају о окончању предмета, као и један допис иностраном отпремном органу. У истом периоду један предмет уступљен је Министарству финансија на даље поступање, по основу Хашке конвенције.

Сарадња са Канцеларијом ОХЦХР-а и специјалним процедурама

Током четвртог квартала достављен је Одговор на упитник Канцеларије Високог комесара за људска права о јасним смерницама заснованим на акцији за спречавање и елиминисање дејчјих, раних и присилних бракова. Достављени су и прилози за израду извештаја Специјалног известиоца за промоцију истине, правде, репарација и гаранција за непонављање под називом „Изазови и могућности нових технологија у контексту транзиционе правде“, спровођење Резолуција СЈП 54/8; прилог за извештај Специјалне извештељке у области културних права за припрему извештаја на тему „Вештачка интелигенција и креативност“, спровођење Резолуције СЈП 46/9; за Специјалног известиоца за право на слободу вероисповести или уверења на тему „Слобода вероисповести или верских уверења у вези са смрћу/сахрањивањем и поштовање преминулих“ (Резолуција СЈП 58/5).

У вези са посетом чланова Радне групе за питања људских права и транснационалних корпорација и других пословних предузећа, који су боравили у Србији у периоду од 6. до 15. октобра 2025. године, представници Министарства учествовали су на састанку који је организован 8. децембра 2025. године. Министарству су, између осталог, постављана питања у вези са пословањем и усвајањем мера за регулисање

активности мултинационалних компанија које послују у Србији, као и оних чије је седиште у земљи, како би се ублажио њихов негативан утицај на људска права, посебно у областима здравља и животне средине (у Мачванском и Борском округу); затим која је улога Министарства у текућим иницијативама за развој одговарајућих законских и политичких оквира, укључујући Национални акциони план у области бизниса и људских права и које ће мере бити предузете у том погледу, као и наводном „Закону о страним агентима“, који је према сазнањима Радне групе био у процедури усвајања пред Народном скупштином. О посети Србији најављено је објављивање извештаја Радне групе у мају/јуну 2026. године.

САРАДЊА СА САВЕТОМ ЕВРОПЕ / ОЕБС-ом / ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ / РЕГИОНАЛНА САРАДЊА

Агенција за основна права (ФРА)

У извештајном периоду остварена је комуникација са Агенцијом за основна права ЕУ у циљу мапирања потенцијалне експертске подршке Србији у процесу претприступних преговора. Имајући у виду захтеве које Европска унија упућује Србији кроз своје извештаје и налазе, договорено је одржавање заједничког састанка ради разматрања обавеза Србије у области основних права, као и могућности обезбеђивања адекватне експертске подршке.

Саветодавни комитет Оквирне конвенције за заштиту националних мањина

Коментари Републике Србије о Петом мишљењу Саветодавног комитета Оквирне конвенције за заштиту националних мањина у Србији, које је Влада усвојила 10. јула 2025. године, достављени су надлежним телима Савета Европе ради разматрања пре усвајања резолуције Комитета министара Савета Европе о спровођењу Оквирне конвенције у Србији. Коментари су доступни на сајту Министарства, на следећем линку: <https://minljmpdd.gov.rs/sektori/nacionalne-manjine/multilateralni-ugovori/okvirna-konvencija-za-zastitu-nacionalnih-manjina/>. И даље је у току усаглашавање текста Нацрта резолуције Комитета министара о спровођењу Оквирне конвенције у Србији.

Комитет експерата Европске повеље о регионалним или мањинским језицима

Након што је Савету Европе достављен Средњорочни извештај о спровођењу препорука за хитну акцију Комитета експерата Европске повеље о регионалним или мањинским језицима, који је Влада усвојила 11. априла 2025. године, Комитет експерата је доставио листу додатних питања. Извештај је јавно доступан на сајту Министарства <https://minljmpdd.gov.rs/sektori/nacionalne-manjine/multilateralni-ugovori/evropska-povelja-o-regionalnim-ili-manjinskim-jezicima/>. Одговори на додатна питања Комитета експерата прослеђени су Савету Европе крајем октобра 2025. године.

Европски комитет за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака (ЦПТ)

Европском комитету за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака Савета Европе (ЦПТ) су 28. јула 2025. године послати Одговори и коментари надлежних институција Републике Србије на извештај о Ad hoc посети Републици Србији коју је делегација ЦПТ спровела у периоду од 14. до 22. новембра и од 16. до 18. децембра 2024. године. У складу са захтевом Комитета да буде редовно и периодично обавештаван о медицинској нези која се пружа двојници малолетника који се налазе у дугорочном смештају у психијатријском установама у Београду, Комитету су 12. децембра 2025. године достављене тражене ажуриране информације. Комитет је обавестио нашу земљу да је Република Србија уврштена у програм редовних периодичних посета за 2026. годину.

Комитет за борбу против дискриминације, различитост и инклузију Савета Европе (CDADI)

У периоду од 27. до 29. октобра 2025. године, одржан је у хибридном формату 4. састанак Комитета експерата Савета Европе за сексуалну оријентацију, родни идентитет, родни израз и полне карактеристике (ADI-SOGIESC), као и свечани догађају високог нивоа којим је обележено недавно усвајања Препоруке CM/Rec(2025)7 Комитета министара о једнаким правима интерсекс особа, коме је у својству члана учествовао представник овог министарства. На састанку је, између осталог, разматран напредак у области спречавања и сузбијања говора мржње и кривичних дела из мржње по основу сексуалне оријентације, родног идентитета и полних карактеристика (SOGIESC), укључујући напредак тематског прегледа примене Препоруке Савета Европе CM/Rec(2010)5 за 2025. годину, као и размена националних искустава, кључних изазова и добрих пракси у спречавању и поступању у случајевима говора мржње. По усвајању Препоруке Савета Европе CM/Rec(2025)7, поднет је захтев Савету Европе да се препорука преведе на српски језик, у складу са препоруком на састанку Комитета експерата ADI-SOGIESC.

Представници Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог учествовали су у периоду од 28 до 29. октобра 2025. године на регионалном семинару Савета Европе „Сузбијање расизма и расне дискриминације у региону Западног Балкана и Источног партнерства”, одржаном у Стразбуру, у оквиру заједничког програма Европске уније и Савета Европе – Horizontal Facility III. Семинар је био усмерен на размену информација о европским политикама и стандардима у области антирасизма, укључујући нову Стратегију Савета Европе за борбу против расизма, искуства у примени националних акционих планова, као и улогу институција, тела за равноправност и цивилног друштва у спречавању и сузбијању расне дискриминације. Посебна пажња посвећена је питањима од значаја у контексту процеса приступања Европској унији, укључујући добре праксе у изради и ревизији законодавних и

стратешких докумената, заштити жртава дискриминације и јачању институционалних капацитета.

У периоду од 18. до 20. новембра 2025. године одржан је 12. пленарни састанак Управљачког комитета Савета Европе за антидискриминацију, различитост и инклузију (CDADI), у Стразбуру, на коме је у совјству контакт-тачке присуствовао представник министарства. На састанку је, између осталог, разматран напредак рада радне подгрупе овог комитета за борбу против говора мржње и кривичних дела учињених из мржње, укључујући припреме за спровођење прегледа примене Препоруке Савета Европе CM/Rec(2022)16 о сузбијању говора мржње. Такође су представљене планиране активности подизања свести, укључујући иницијативу „Недеља без говора мржње” (No Hate Speech Week 2026), као и најаву међународне конференције „Суочавање с мржњом: приступ заснован на људским правима” (Challenging Hate: A Human Rights Approach), која ће бити одржана 28–29. маја 2026. године на Универзитету у Лимерику. У том контексту, позив за достављање радова за наведену конференцију је, у складу са позивом Управљачког комитета CDADI, од стране представника министарства прослеђен релевантним заинтересованим странама у Републици Србији.

Представник министарства учествовао је 18. новембра 2025. године на панел-дискусији „Унапређење права, благостања и видљивости интерсекс особа у Србији”, одржаној у Нишу, као и 9. децембра 2025. године, на истоименој панел-дискусији у Београду посвећеној унапређењу права и видљивости интерсекс особа у Републици Србији. Учесће Министарства на овом догађају представљало је подршку процесима унапређења права интерсекс особа, кроз институционални дијалог, размену информација и разматрање примене антидискриминационог законодавства и релевантних европских стандарда, укључујући и Препоруку CM/Rec(2025)7 Комитета министара Савета Европе о једнаким правима интерсекс особа.

ОЕБС Канцеларије за демократске институције и људска права (ОДИХР)

У организацији ОЕБС Канцеларије за демократске институције и људска права (ОДИХР), 17. и 18. новембра 2025. године, у Варшави, одржан је Годишњи састанак националних контакт-особа за борбу против злочина из мржње. Циљ одржавања састанка је био размена информација, добрих пракси и иницијатива између националних контакт-особа, чији је представник министарства, и ОДИХР.

IV МЕЋУИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА

ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОЗИ

Министарство је током четвртог квартала 2025. године реализовало две посете седиштима управних округа – Браничевском и Расинском управном округу. У склопу посета организовани су радни састанци са челницима округа и локалних самоуправа, у циљу упознавања начина рада и функционисања округа у домену заштите људских и мањинских права, посебно социјално и економско угрожених група, а потом и друштвени дијалози:

1. **„Афирмација друштвеног дијалога у локалној заједници“** Браничевски управни округ – Град Пожаревац
2. **„Афирмација друштвеног дијалога у локалној заједници“** Расински управни округ – Град Крушевац

Документом под називом Сагласност о поступању, којим су окончани друштвени дијалози у оба управна округа, истакнута је потреба снажније међусекторске сарадње, изградње партнерског односа међу доносиоцима одлука и оних који одлуке спроводе на терену, како на нивоу локалних самоуправа, тако и на нивоу покрајине и читаве Републике Србије.

У складу са обавезама преузетим Акционим планом за спровођење Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2025. до 2027. године, у децембру 2025. године је одржано 5 друштвених дијалога од којих су два:

1. **„Информисање јавности о правима особа са инвалидитетом и баријерама са којима се суочавају“** и
2. **„Мере активне политике запошљавања особа са инвалидитетом“**

реализовани у оквиру скупа под називом **„Достојанствени и једнаки у правима“** у Нишу док су преостала три:

3. **„Побољшање квалитета живота особа са инвалидитетом - програм деинституционализације и развој услуга подршке за самостални живот у заједници“**
4. **„Процена радне способности и телесног оштећења“** и
5. **„Уживање права особа са инвалидитетом на пословну способност и ефикасну заштиту од дискриминације, насиља и злостављања“**

реализована у Београду у оквиру догађаја под називом **„Гарантована права и стварни живот особа са инвалидитетом“**.

Кроз документ под називом Сагласност о поступању учесници наведених друштвених дијалога закључили су да без несметаног приступа информацијама и комуникацијама, укључујући информационо комуникационе технологије и системе, физичком окружењу, услугама превоза, особе са инвалидитетом немају једнаке могућности за равноправно учешће у друштву. Посебно је истакнута неопходност успостављања Савета за особе са инвалидитетом у свим јединицама локалне самоуправе који би у сарадњи са локалним привредним саветима – локалном платформом за дијалог између локалне самоуправе, НСЗ, послодаваца и других партнера, изналазили решења за лакше запошљавање особа са инвалидитетом. Током наведених друштвених дијалога разговарано је о неопходности увођења минималног пакета социјалних услуга подршке за самостални живот у заједници које пружају локалне самоуправе, ревидирању института процене радне способности, тако да свака особа са инвалидитетом има право да се запосли на отвореном тржишту рада, као и да се институт лишења пословне способности замени са механизмима одлучивања уз подршку, а у складу са Препорукама Комитета УН за права особа са инвалидитетом из Закључних запажања о Иницијалном

извештају о Србији из 2016. године.

Друштвени дијалог посвећен борби против дискриминације старије популације организован је у Народном позоришту „Тоша Јовановић“ у Зрењанину након представе „Чекајући кишу“ која истиче важност друштвене одговорности, међугенерациске солидарности и позива на активно укључивање у борбу против предрасуда по основу старосне доби и повећање свести код грађана и доносиоца одлука у вези са изазовима старења. На друштвеном дијалогу је разговарано о унапређењу људских права, посебно старије популације у заједници, као и о значају стварања простора у коме се негује слобода и достојанство појединца. Министарство је представу и дијалог реализовало у сарадњи са Фондацијом „Нови Сад – Европска престоница културе“ и Црвеним крстом Србије, уз подршку Министарства за рад, социјална питања, здравље, негу и заштиту потрошача Републике Аустрије и Популационог фонда Уједињених нација (UNFPA) кроз ЕУ програм „Грађани, једнакост, права и вредности“.

РАДНА ТЕЛА / САВЕТИ

Савет за праћење примене препорука УН за људска права

Актуелни сазив Савета за праћење примене препорука УН за људска права именован је Решењем Владе од 7. августа 2025. године. С обзиром на извесне кадровске промене, Влада је на седници одржаној 4. децембра 2025. године, усвојила Решење о изменама и допунама претходно донетог Решења о разрешењу и именовању чланова и заменика чланова Савета.

Конститутивна, 24. седница Савета одржана је 8. децембра 2025. године, на којој је усвојен План рада за 2026. годину. Седници су присуствовали, поред председника Савета, министра Деме Берише и чланова и заменика чланова Савета, чланови државне делегације која је у Женеви, 18. марта 2025. године учествовала у представљању Другог периодичног извештаја РС о примени Међународне конвенције о заштити свих лица од присилних нестанака, представници Канцеларија за Косово и Метохију; председник Одбора за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине; представници Института за упоредно право и Института за криминолошка и социолошка истраживања; Црвеног крста Србије; Тима за људска права и других агенција УН у Србији, као и УН Мрежу глобалног договора Србија; Мисије ОЕБС у Србији; председница Координације српских удружења породица несталих, убијених и погинулих лица са простора бивше Југославије и других организација породица несталих лица.

На седници су, између осталог, представљена Закључна запажања и препоруке УН Комитета за присилне нестанке у вези са представљањем Другог периодичног извештаја Републике Србије о примени Међународне конвенције о заштити свих лица од присилних нестанака (представљена је и достављена презентација о 20 препорука Комитета свим члановима и заменицима чланова Савета), представљен је Нацрт Четвртог периодичног извештаја о примени Конвенције против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака, информација о посети чланова Радне групе за питања људских права и транснационалних корпорација и других пословних предузећа, која је у периоду од 6. до 15. октобра 2025. године имала одвојене разговоре са

представницима министарства, одбора у Народној скупштини Републике Србије, независним телима за заштиту људских права, Привредном комором Србије, организацијама цивилног друштва, представницима синдиката, домаћих и иностраних компанија која послују у Србији и другима. Представници Министарства учествовали су на састанку и одговарали на питања чланова Радне групе за бизнис и људска права 8. децембра 2025. године, који су најавили објављивање Извештаја о посети Србији у мају/јуну 2026. године.

Такође, представљене су обавезе које Републику Србију очекују у погледу процеса мониторинга и праћења примене препорука уговорних тела Уједињених нација у наредном периоду, нарочити имајући у виду да су исте од посебног значаја за процес европских интеграција и испуњавање прелазних мерила (укључујући „критична“) у оквиру преговарачког Поглавља 23 (о примени Конвенција УН се извештава и у оквиру преговарачког Поглавља 22 и 19). У том циљу, на седници Савета је представљен Нацрт извештаја о степену испуњености препорука Комитета, који ће бити достављен Влади на информисање у првом кварталу 2026. године, а потом и представљен стручној и заинтересованој јавности. Према доступним подацима о плану раду Комитета, Србија није уврштена у предстојећем периоду за достављање листе питања која би представљала основ за израду периодичног извештаја, због чега је ово министарство приступило изради извештаја у циљу испуњења прелазних мерила.

Координационо тело за унапређење положаја Рома и Ромкиња

Конститутивна седница Координационог тела за унапређење положаја Рома и Ромкиња одржана је 27. октобра 2025. године, и на њој су, након гласања о представницима које су предложили ресори, закључком Координационог тела потврђени мандати чланова Стручне групе Координационог тела. Стручна група је, у сврху израде Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња, одржала седам састанака током октобра и новембра 2025. године.

МИШЉЕЊА / ПРЕДСТАВКЕ / ИЗВЕШТАВАЊЕ

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, као надлежни другостепени орган у поступку регистрације удружења је у извештајном периоду поступало у једном предмету у другом степену, а по захтеву Управног суда у три предмета у којима је покренут управни спор против другостепених решења, те је доставило одговоре на тужбе са списима предмета или поступило по пресуди Управног суда.

У извештајном периоду одговорено је на 26 представки грађана и поступано по 3 захтеву за приступ информацијама од јавног значаја.

У извештајном периоду Министарство је дало мишљење на преко 30 нацрта

прописа и/или предлога планских докумената других предлагача и извршено је 15 именованја за чланство у радним групама и телима Владе.

Од стране Државне ревизорске институције у Министарству је спроведена ревизија сврсисходности пословања на тему „Ефикасност и ефективност дотација за програме које реализују удружења“, са циљем да се утврди у којој мери се доделом средстава путем јавних конкурса за подстицање програма од општег интереса која реализују удружења доприноси циљевима корисника средстава буџета. Извештај о ревизији јавно је доступан на сајту Министарства <https://minljpdd.gov.rs/wp-content/uploads/2026/01/Izvestaj-o-reviziji-svrsishodnosti.pdf>.

V САРАДЊА СА ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА

Укључивање организација цивилног друштва у процес доношења прописа

Примењујући Смернице за укључивање организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта предлога прописа, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је током четвртог квартала 2025. године, у сарадњи са другим органима предлагачима прописа и докумената јавних политика, наставило праксу укључивања представника цивилног друштва у радне групе за израду прописа и докумената јавних политика путем јавних позива.

Током четвртог квартала, објављено је пет јавних позива организацијама цивилног друштва и то:

1. Јавни позив организацијама цивилног друштва за учествовање у раду Радне групе за израду Предлога измене и допуне Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године и Предлога акционог плана за 2026. и 2027. годину за спровођење поменуте Стратегије. Циљ овог јавног позива био да се кроз јаван и транспарентан процес изврши избор до пет организација цивилног друштва чији ће представници учествовати у наведеној радној групи. Комисија за избор организација цивилног друштва за учешће у радној групи утврдила је да свих девет организација које су поднеле пријаву у потпуности испуњава услове и остварује висок ниво усклађености са критеријумима јавног позива, те је предложила укључивање у раду Радне групе свих девет организација цивилног друштва.
2. У сарадњи са Министарством правде расписан је Јавни позив организацијама цивилног друштва за подношење кандидатуре за чланство у Радној групи за израду нове Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији и пратећег Акционог плана. Циљ овог јавног позива је био да се кроз јаван и транспарентан начин изврши избор до три организације цивилног друштва. На јавни позив се пријавила само једна организација која је испуњавала критеријуме и иста је предложена министру правде.

3. У сарадњи са Министарством за бригу о породици и демографију, упућен је Јавни позив организацијама цивилног друштва за подношење кандидатуре за чланство у Радној групи за израду Нацрта закона о изменама и допунама Породичног закона. Имајући у виду да је циљ Јавног позива био да се изврши избор до три организације чији ће представници бити предложени за чланство у наведеној радној групи, Комисија је предложила три организације цивилног друштва за чланство.
4. У сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања упућен је Јавни позив организацијама цивилног друштва за предлагање кандидата за чланство у Заједничком консултативном одбору састављеном од представника Европског економског и социјалног комитета и представника социјалних партнера и организација цивилног друштва у Републици Србији. Рок за подношење пријава био је од 10. до 30.12.2025. године. У наредном периоду, Комисија за избор кандидата из реда организација цивилног друштва за чланство у Заједничком консултативном одбору објавиће Листу кандидата и позвати организације да дају свој глас предложеним кандидатима. Омогућено је свим организацијама цивилног друштва регистрованим на територији Републике Србије да учествују у гласању након чега је предвиђено и доношење Предлога кандидата из редова цивилног сектора за чланство у Заједничком консултативном одбору.
5. У сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, упућен је Јавни позив организацијама цивилног друштва за предлагање кандидата за чланство у Радној групи за израду Нацрта закона о родитељу-неговатељу. Циљ Јавног позива био је да се изаберу до пет организација чији ће представници бити предложени на именовање за чланство у Радној групи за израду Нацрта закона о родитељу-неговатељу. Комисија је предложила шест организација цивилног друштва за чланство у Радној групи за израду Нацрта закона о родитељу-неговатељу с обзиром да су две организације имале исти број бодова.

Календар јавних конкурса

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, у складу са чланом 4. Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења („Сл. гласник РС” бр. 16/2018) прикупља податке о годишњим плановима јавних конкурса и реализованим конкурсима односно одобреним пројектима. Обавеза објављивања података о планираним конкурсима на почетку сваке календарске године има за циљ да благовремено информише удружења и друге организације цивилног друштва о планираним јавним конкурсима органа јавне управе свих нивоа власти ради благовремене припреме предлога пројеката и програма. На овај начин повећава се видљивост јавних конкурса за финансирање пројеката и програма организација цивилног друштва из буџетских средстава.

Апликација Календар јавних конкурса је постављена на интернет презентацији

Министарства <https://kalendarkonkursa.minljmpdd.gov.rs/srpski>, на крају четвртог квартала је унето око 480 јавних конкурса за доделу средстава организацијама цивилног друштва у 2025. години, за сва три нивоа власти.

ЈАВНИ КОНКУРСИ

Буџетски фонд за националне мањине

У оквиру Конкурса за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине за програме и пројекте из области културе у 2025. години поднето је 227 пројектних предлога/пријава.

По окончању поступка, министар за људска и мањинска права и друштвени дијалог донео је, Одлуку о расподели средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2025. години за програме и пројекте из области културе којом су додељена средства за реализацију 46 програма и пројекта у укупном износу од 25.000.000,00 динара. Изабрани програми и пројекти имају за циљ да допринесу унапређењу, неговању и јачању културног идентитета припадника националних мањина у Републици Србији.

Министарство је, потписало уговоре са 45 организација којима су додељена средства из Буџетског фонда за националне мањине за 2025. годину, обзиром да се једна организација није одазвала закључењу уговора..

Све информације у вези са наведним конкурсом доступне су на сајту Министарства, на следећем линку: <https://minljmpdd.gov.rs/sektori/nacionalne-manjine/budzetski-fond-za-nacionalne-manjine/>.

По основу Конкурса за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине за програме и пројекте из области културе у 2024. години, окончан је поступак контроле формалне исправности и законитости достављених завршних извештаја о реализацији и утрошку средстава ради чијег остварења су средства расподељена корисницима. У складу са Уредбом о поступку расподеле средстава из Буџетског фонда за националне мањине Министарство је припремило Извештај о утрошку средстава и реализацији циљева по јавном конкурс за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2024. години и упутило га Министарству културе, у чијем делокругу је била област за коју је расписан конкурс, ради прибављања мишљења.

Јавни конкурс за Суфинансирање пројеката удружења и других организација цивилног друштва којима су додељена средства Европске уније у 2024. години

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог расписало је Јавни конкурс: „Суфинансирање пројеката организација цивилног друштва којима су додељена средства Европске уније у оквиру Програма подршке ЕУ цивилном друштву у Републици Србији 2023-2024 (EU Civil Society Facility for the Republic of Serbia 2023-2024).“

Општи циљ конкурса је пружање подршке организацијама цивилног друштва у јачању партиципативне демократије и процеса интеграције и приближавања ЕУ у Србији, кроз повећан допринос цивилног друштва. Специфичан циљ конкурса је јачање капацитета организација цивилног друштва у циљу укључивања у реформске процесе, јачање сарадње и партнерства између организација цивилног друштва и јавних институција на свим нивоима.

У оквиру наведеног јавног конкурса подржано је 6 организација укупним износом од 4 мил. Динара.

Све информације у вези са наведним конкурсом доступне су на сајту Министарства, на следећем линку: <https://minlmpdd.gov.rs/javni-konkurs-sufinansiranje-projekata-organizacija-civilnog-drustva-kojima-su-dodeljena-sredstva-evropske-unije-u-okviru-programa-podrske-eu-civilnom-drustvu-u-republici-srbiji-2023-2024-eu-civil/>.

Јавни конкурс за подизање капацитета организација цивилног друштва за укључивање у законодавни процес

Циљ јавног конкурса је подизање капацитета организација цивилног друштва како би се обезбедило њихово квалитетније учешће у процесу израде и праћења спровођења докумената јавних политика и прописа. Специфичан циљ јавног конкурса је подизање капацитета организација цивилног друштва за разумевање постојећег правног оквира и пракси за укључивање у процес израде, спровођење и праћење спровођења јавних политика и прописа.

У оквиру наведеног јавног конкурса подржана су два пројекта у укупном износу од 2 мил. динара.

Све информације у вези са наведним конкурсом доступне су на сајту Министарства, на следећем линку: <https://minlmpdd.gov.rs/javni-konkurs-za-podizanje-kapaciteta-organizacija-civilnog-drustva-za-ukljucivanje-u-zakonodavni-proces/>.

Јавни конкурс у области родне равноправности

Предмет Јавног конкурса за финансирање програма које реализују удружења у области родне равноправности на тему: „Видљивост и признање неплаћеног кућног рада”, је финансирање или учешће у финансирању програма које реализују удружења регистрована на територији Републике Србије, а који за циљ имају:

- 1) Смањен родни јаз и унапређена родна равноправност као предуслов за развој друштва и побољшање свакодневног живота жена и мушкараца, девојчица и дечака;
- 2) Промовисан у јавности Правилник о методологији за обрачун неплаћеног кућног рада („Сл. гласник РС”, број 18/24);
- 3) Остварен допринос удружења у спровођењу мера из Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године („Сл. гласник РС”, број 103/21) и активности из Акционог плана за 2025. годину за спровођење Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године („Сл. гласник РС”, број 15/25).

У оквиру наведеног јавног конкурса примљене су 24. пријаве, а подржана су 4 програма у износу од 3 мил. динара.

Све информације у вези са наведним конкурсом доступне су на сајту Министарства, на следећем линку: <https://minlmpdd.gov.rs/javni-konkurs-u-oblasti-rodne->

Јавни конкурс у области антидискриминационе политике

Предмет Јавног конкурса за финансирање програма које реализују удружења у области антидискриминационе политике на тему: „Препознавање и борба против говора мржње у локалним заједницама и дигиталном простору” је финансирање или учешће у финансирању програма које реализују удружења регистрована на територији Републике Србије, а који за циљ имају:

- 1) Повећану свест о последицама говора мржње у дигиталном простору;
- 2) Унапређену сарадњу на локалном нивоу у борби против говора мржње.

Средства за реализацију наведеног конкурса обезбеђена су Законом о буџету РС за 2025. годину, а у оквиру јавног конкурса

У оквиру наведеног јавног конкурса примљено је 27 пријава, а подржана су 4 програма у износу од 3 мил. динара.

Све информације у вези са наведним конкурсом доступне су на сајту Министарства, на следећем линку: <https://minljmpdd.gov.rs/javni-konkurs-u-oblasti-antidiskriminacione-politike-prepoznavanje-i-borba-protiv-govora-mrznje-u-lokalnim-zajednicama-i-digitalnom-prostoru/>.

Јавни позив у области унапређења положаја Рома

Предмет Јавног конкурса за финансирање програма које реализују удружења у области унапређења положаја Рома у Републици Србији, на тему: „Промоција ромског језика са елементима националне културе” је финансирање или учешће у финансирању програма које реализују удружења регистрована на територији Републике Србије, а који за циљ имају промоцију ромског језика са елементима националне културе .

У оквиру наведеног јавног конкурса, примљено је 20 пријава, услов за бодовање испунило је 9 пријава. Одлуком о избору програма удружења који се финансирају из буџета Републике Србије, подржана су 4 програма у износу од 2,65 мил. динара. Једна организација се није одазвала закључењу уговора.

Све информације у вези са наведним конкурсом доступне су на сајту Министарства, на следећем линку: <https://minljmpdd.gov.rs/javni-konkurs-u-oblasti-unapredjenja-polozaja-roma-u-republici-srbiji-promocija-romskog-jezika-sa-elementima-nacionalne-kulture/>

VI МЕЂУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ

Пројекат „Подршка социјалном укључивању у Србији“

У оквиру пројекта „Подршка социјалном укључивању у Србији“ и кампање

„Унапреди родну равноправност“ 13. новембра 2025. године Министарство је у сарадњи са ГИЗ Србија реализовало једнодневну радионицу за представнике 20 јединица локалних самоуправа на тему „Унапређење рада механизма за родну равноправност“.

Представници Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог узели су учешће на две истоимене панел дискусије „Унапређење права, благостања и видљивости интерсекс особа у Србији“, одржане 18. новембра 2025. године у Нишу и 9. децембра 2025. године у Београду. Учешће је било усмерено на размену ставова о положају интерсекс особа, примени антидискриминационог оквира и европским стандардима у овој области, као и на подршку дијалогу између институција и организација цивилног друштва у циљу унапређења јавних политика. Затим је дана, 9. децембра 2025. године, представница Министарства учествовала на истоименој панел-дискусији у Београду посвећеној унапређењу права и видљивости интерсекс особа у Републици Србији.

Пројекат „Борба против дискриминације и промоција различитости у Србији“

У оквиру пројекта „Борба против дискриминације и промоција различитости у Србији“, финансираног од стране Савета Европе и Европске уније, израђена су три упитника за потребе истраживања Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог у области антидискриминационе политике и то: 1. Упитник о капацитетима органа државне управе за спровођење антидискриминационих политика; 2. Упитник за истраживање ставова припадника група у посебном ризику од дискриминације (у сарадњи са ЦЕСИД-ом); 3. Упитник за органе државне управе о оквиру за правно препознавање истополних заједница. Планирано је да истраживања буду спроведена током фебруара 2026. године.

Програм стручне праксе за 2025/2026.

Мисија ОЕБС-а у Србији, у партнерству са Министарством за људска и мањинска права и друштвени дијалог, шесту годину за редом спроводи Програм стручне праксе за младе стручњаке из јужне и југозападне Србије.

Програм подржава боље разумевање рада државних институција, инклузију и веће учешће младих жена и мушкараца из мањинских и мање развијених заједница из јужне и југозападне Србије у јавној управи Србије. Текући циклус спроводи се уз подршку Владе Норвешке и Савезне Републике Немачке.

У оквиру конкурсног поступка изабрано је 7 стажиста који су од септембра 2025. године започели једногодишњу праксу у пет државних институција (Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Повереник за заштиту равноправности, Координационо тело Владе РС за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа, Канцеларија за јавне набавке, Народна скупштина Републике Србије).

Програм „Грађани, једнакост, права и вредности“

Министарство је, као национална контакт тачка за Програм Европске уније

„Грађани, једнакост, права и вредности“ (ЦЕРВ), отпочело спровођење ЕУ пројекта усмереног на промоцију наведеног програма. Основни циљ овог пројекта јесте промоција програма на локалном, регионалном и националном нивоу, обезбеђивање неопходних информација свим релевантним заинтересованим странама, као и пружање подршке унапређењу сарадње потенцијалних корисника програма. Поред тога, пројекат има за циљ ширење информација о оствареним резултатима програма, као и повећање видљивости и утицаја одобрених пројеката и програма у целини.

У извештајном периоду одржано је укупно 8 догађаја са преко 400 учесника и то:

- 3. новембра 2025. године у скупштинској сали Града Ваљева одржан је инфо дан у вези са представљањем ЦЕРВ програма и Програма Креативна култура – област Култура. Поред тога одржане су и индивидуалне консултације са потенцијалним корисницима Програма.
- 17. новембра 2025. године у просторијама Студентског културног центра одржана је нова инфо сесија у сарадњи са Креативном Европом и Фондом за европске послове и развој АП Војводине.
- 19. новембра 2025. године у Зрењанину је организовано извођење представе „Чекајући кишу“, настале у оквиру ЦЕРВ пројекта Фондације Нови Сад Престоница културе. Након представе одржан је друштвени дијалог са присутним гледаоцима и представницима градских и општинских управа, државних органа, као и представницима организација цивилног друштва, културних и образовних институција.
- 24. новембра 2025. године у Привредној комори је организована Међународна конференције уочи светске кампање „16 дана активизма против насиља над женама“. Панел под називом „Партнерство и регионална сарадња“ организован је уз подршку ЕУ пројекта за промоцију ЦЕРВ програма у Србији.
- 25. новембра 2025. године у Скупштинској сали општине Сурдулица одржана је инфо сесија у вези са представљањем ЦЕРВ програма и индивидуалне консултације са потенцијалним корисницима Програма.
- 28. новембра 2025. године организована је онлајн обука за писање ЦЕРВ пројеката и хоризонталне теме у Програму. Обука је организована сарадњи са пројектом "Подршка учествовању у програмима Уније".
- 17. децембра 2025. године организована је нова онлајн обука са примерима добре праксе и искуствима организација које већ спроводе ЦЕРВ пројекте у Србији.
- 18. децембра 2025. године организован је састанак са контакт тачкама за све ЕУ програме у Србији како би им се ближе представио ЦЕРВ програм и рад министарства као националне контакт тачке.

Министарство је отпочело са припремом новог предлога пројекта за Европску комисију који ће се односити на промоцију ЦЕРВ пројекта и резултата ЦЕРВ пројеката и програма, за период 2026-2028. година.

ИПА 2024

Пројекат „Кључни кораци ка родној равноправности - фаза III“ који имплементира UN WOMEN отпочео је са активностима у оквиру којих је Министарство добило подршку у процесу измене и допуне Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године и Предлога акционог плана за 2026. и 2027. године. Подржано је одржавање радионица са организацијама цивилног друштва 8. и 9. децембра 2025. године, а планиране су и радионице са органима 15. и 16. јануара 2026. године - ради дефинисања индикатора, као и јавна слушања о предлогу документа.

Први састанак Управног одбора пројекта, чији су чланови и представници Министарства, одржан је 28. октобра 2025. године.

ИПА 2025 (почетак програмирања за период од 2025. до 2027. године)

Влада је донела Закључак о усвајању текста Споразума о финансирању вишегодишње акције у корист Републике Србије за период 2025 - 2027, у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА III). Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог поднело је предлог пројекта за уговор о услугама, у овом програмском оквиру, а који се односи на подршку Министарству у области антидискриминационих политика и унапређења положаја националних мањина. Остварена је комуникација са представницима Делегације Европске уније у Републици Србији, имајући у виду да се ради о централизованом пројекту, те се очекује даље усаглашавање предлога, док се само уговарање пројекта очекује у првој половини 2026. године.